

Vlada Alijanse suocena s poteskocama

Author: [Ivo Komsic](#)

Bosanska vlada Alijanse za promene suocava se sa teskim izazovima, ukljucujuci moguće trzavice izmedju samih koalicionih partnera.

Opozicione partije Bosne, na celu sa multientickom Socijaldemokratskom partijom, SDP, postigle su veci napredak u poslednjih nekoliko nedelja, nego u poslednjih deset godina.

Desetak opozicionih partija udruzile su se da bi formirale Alijansu za promenu, 13.januara. Ova koalicija je potom postigla tanku, ali cvrstu vecinu u bosanskom drzavnom parlamentu i skupstini Federacije BiH. Njeni kandidati postavljeni su na celo obe institucije.

Sto je jos znacajnije, Mladen Ivanic, novi premijer Republike Srpske, RS, rekao je da ce njegova Partija demokratskog progresa, PDP, podrzati Alijansu na drzavnom nivou.

Uprkos obecavajucem pocetku, koalicija se suocava s puno poteskoca i izazova.

Alijansa ima malu prednost u drzavnoj i federalnoj skupstini, a sacinjavaju je raznovrsne partije sa protivrecnim interesima.

Ovakvu koaliciju ocekuju poteskoce prilikom postizanja jedinstvenog cilja stvaranja i odrzavanja konstruktivne vlade. Podela ministarskih funkcija i vladinih mesta na nivou entiteta i drzave medju konkurentskim strankama predstavlja veoma usporen proces.

Ukoliko vlada bude stvarno odrazavala raznolikost Alijanse, ministri ce voditi vise racuna o interesima svojih stranka nego o jedinstvu i efikasnosti vlade. To je razlog neuspeha i prethodnih nacionalistickih vlasti.

Nacionalisticke partije su najveca opasnost koja pretili Alijansi, narocito u redovima Federacije BiH.

Stvaranje vlade pod rukovodstvom Alijanske moglo bi dovesti do toga da nacionalisticka stranka Hrvatska demokratska zajednica, HDZ, pokusa da uspostavi treci entitet pod rukovodstvom bosanskih Hrvata. To bi potencijalno moglo ujediniti kantone pod kontrolom HDZ radi uspostave paralelnih institucija vlasti.

U svakom slucaju, HDZ je 14. januara zapretila da ce bojkotovati rad federalnih institucija, dan nakon sto je Alijansa naimenovala svog kandidata za predsednika bosansko-hrvatskog parlamenta.

Pokusaj uspostavaljanja odvojenog hrvatskog entiteta, predstavljao bi ozbiljan test za vladu Alijanse. Njena unutrasnja kohezija, odlucnost i sposobnost vladanja bili bi dovedeni u pitanje.

Bosnjacko-muslimanska nacionalisticka Stranka demokratska akcije, SDA, zajedno sa svojim saveznicima, takodje ce pokusati da oslabe Alijansu, vrsenjem pritiska, sirenjem razdora i sumnjicenja medju bosansko-muslimanskim clanovima koalicije. Cak i ukoliko joj podje za rukom da pridobije nekolicinu kandidata, to bi ugrozilo tanku vecinu vlade.

Istovremeno, u Republici Srpskoj Srpska demokratska stranka, SDS, ce takodje pokusati da oslabi Alijansu, nastojanjima da odvuku Ivanica od koalicije.

SDS vec zna da ova koalicija nije srecna zbog toga sto je Ivanic ukljucio njene clanove u rad vlade RS. Ovaj potez mogao bi dovesti do toga da Alijansa bude optuzena za indirektnu povezanost sa srpskim nacionalistima.

Alijansa mora biti prihvacena i shvacena kao strategijsko resenje za Bosnu i Hercegovinu. Ona treba da dokaze da moze da vlada i mora da priprema uslove za odlucnu pobeđu na sledecim izborima, do kojih ce doci za dve godine.

Ukoliko Alijansi ne podje za rukom da pobedi na sledecim izborima, nacionalisticke stranke vratice se na pozornicu, sto ce zemlju dovesti u beznadeznu situaciju.

Kako onda osigurati da Alijansa uspe uprkos svim politickim zamkama?

Podrska medjunarodne zajednice bice od velikog znacaja. Ona mora pomoci Bosni da se izvuče iz ekonomskog kolapsa. Direktna strana ulaganja su neophodna. .

Na isti nacin, bez podrške Zapada, neće doci ni do napretka u procesu povratka izbeglica njihovim domovima. Ovo pitanje povezano je sa zastitom ljudskih prava, bezbednosti i imovine, sto bosanska vlada ne moze postici bez pomoci Visokog predstavnika u Bosni, Wolfgana Petritscha.

Cak i da nema politickih prepreka za povratak raseljenih lica, bice puno problema u nastojanju da im se obezbedi posao, materijal za izgradnju domova i infrastrukture.

Ekonomska kriza u Bosni je toliko teska da vladi prete ozbiljni socijalni nemiri ukoliko joj medjunarodna zajednica ne obezbedi pomoc.

Ljudi su na kraju izdrzljivosti, sto predstavlja mozda jedan od najvećih izazova Alijanse.

Bosanci ce ocekivati od vlade da pronadje resenja. Ekonomija je nerazvijena, nema kontrole granice, kriminal je u porastu, a vlada ne raspolaze sredstvima koja bi ulozila u socijalni fond za one najugrozenije.

Ako je suditi po dosadasnjem iskustvu, napori da se privatizuju veca drzavna preduzeca dovesce do jos vece nezaposlenosti.

Drzavna preduzeca nekada su zaposljavala vecinu radnika. Sadasnja stopa nezaposlenosti dostigla je 35 odsto i bilo kakvo povećanje nezaposlenosti ne bi se moglo apsorbovati.

Dr Ivo Komsic jedan je od vodja SDP i profesor filozofije na Univerzitetu u Sarajevu. U toku rata u Bosni bio je clan bosanskog predsednistva i predsednik Hrvatske seljacke stranke.

Location: Bosnia and

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/vlada-alijanse-suocena-s-poteskocama>